

Cilj Reumatološke škole bio je, kao i prošlih godina, edukacija liječnika primarne zaštite i pojedinih specijalnosti iz područja reumatologije, na dobrobit brojnih reumatoloških bolesnika, samih liječnika i ne malih ušteda Fondu zdravstva i HZZO.

Dosadašnja iskustva pokazala su veliko značenje takvih tečaja iz reumatologije, jer je edukacija s toga područja dosad bila prilično insuficijentna, a kroničnost reumatskih bolesti i veliki stupanj invalidnosti koje one donose, imaju veliko značenje u "kost-benefit" analizama koje će se raditi u nekim budućim vremenima.

Iskustvo i tradicija dosadašnjih tečaja jamčili su i dobru posjećenost. Teme škole bile su:

1. Ivo Jajić (Zagreb):	Povijest i sadašnjost reumatologije u Hrvatskoj
2. Đurđa Babić-Naglić (Zagreb):	Reumatoidni artritis
3. Božidar Ćurković (Zagreb):	Osteoartroza
4. Tonko Vlak (Split):	Degenerativne bolesti kralješnice
5. Nadija Franulović-Golja (Vela Luka):	Primjena fizikalne terapije u reumatskim bolestima

Nakon jutarnjeg dijela za stotinjak polaznika, Reumatološka škola nastavljena je i u poslijepodnevnom satima za specijaliste fizikalne medicine, ortopede i interniste, s temama:

1. Ivo Jajić (Zagreb):	Ankilozantni spondilitis
2. Dušanka Martinović (Split):	Polimiositis, dermatomiositis i miopatija
3. Đurđa Babić-Naglić (Zagreb):	Novosti u terapiji osteoartroze
8. Zrinka Jajić (Zagreb):	Psorijatični artritis

Bogat stručni program imao je i pridružen socijalni dio uz zajednički ručak svih sudionika, u organizaciji "Belupa", i organizirani izlet u aranžmanu ljubaznih domaćina i "Kalosa". □

XIV. europski reumatski kongres EULAR 99

Izvješćuje: **Tonko VLAK**

Ovogodišnji Europski reumatološki kongres, EULAR, četnaesti po redu, održan u Glasgowu 6. do 11. lipnja 1999., bio je i posljednji u ovom stoljeću.

Kao da su tu činjenicu željeli uveličati, u kišovitoj i hladnoj Glasgowu okupio se rijetko velik broj sudionika: oko 5 500 liječnika različitih specijalnosti, koji se bave reumatskim bolestima, uveličalo je rastanak EULAR-a od 20. stoljeća.

Istodobno, bio je to posljednji takav EULAR-ov skup, jer se kongresi sličnog ustrojstva više neće održavati. Umjesto velikih kongresa svake četvrte godine, EULAR će održavati godišnje sastanke uže tematike, kraćeg trajanja (tri dana), tijekom vikenda u drugoj polovici lipnja. Prvi takav skup najavljen je za Nicu godine 2000., a nakon toga će biti u Pragu 2001., Stockholmu 2002., Lisabonu 2003. i Berlinu 2004.

U moru sudionika utopila se i hrvatska delegacija, za naše prilike veoma brojna – 25 sudionika na EULAR-u najbolje govori o tome kako je reumatologija postala etablirana medicinska grana i u Hrvatskoj, jer se tom problematikom bave svi profili stručnjaka koji su nazočili kongresu (reumatolozi, fizijatri, internisti, pedijatri, specijalisti nuklearne medicine, farmaceuti). Nažalost, aktivnih sudionika iz Hrvatske u radu kongresa bilo je malo, ali su sudjelovali u radu EULAR-ovih tijela, u kojima Hrvatska ima svoje delegate od primanja u EULAR-ovu obitelj godine 1993.

Stručni dio kongresa bio je izuzetno bogat i raznolik. Istodobno su se izlaganja mogla slušati na sedam mjesta, a najposjećenija su bila izlaganja o nepresušnim temama u reumatologiji: kliničkoj slici najčešćih reumatskih bolesti i njihovoj farmakoterapiji. Uz brojna odabrana predavanja i satelitske simpozije farmaceutskih tvrtki, za kongres je bilo prijavljeno i oko 500 postera iz svih krajeva svijeta.

Zanimljiva novost bila je predstavljanje klinički najzanimljivijih tema: u najvećoj i najposjećenijoj Središnjoj dvorani, u radnom predsjedništvu sjedilo je šest do sedam najeminentnijih stručnjaka u pojedinim reumatološkim domenama, koji su komentirali dileme i odgovarali na pitanja nakon izlaganja pojedinih konkretnih kliničkih slučajeva. U živoj raspravi sudjelovao bi i onaj koji je predstavljao bolesnika, ali i uvijek brojna auditorij. Na taj način moglo se čuti mišljenje najistaknutijih reumatologa današnjice, te slijediti njihov način promišljanja.

Od zanimljivosti farmakoterapije, koja uvijek pobuđuje najveće zanimanje nazočnih, iznesena su iskustva, sada već respektabilna, o novim COX 2 selektivnim (ili COX 1 pošteđnim) antireumaticima, leflunomidu, anti TNF alfa i anti IL-1 terapiji RA. Neki navedeni lijekovi već su na tržištu, a brojne komplicirane studije govore u prilog njihovoj primjeni u upalnim reumatskim bolestima, iako ni dosadašnja farmakoterapija (antireumatici i temeljna terapija) ne gube svoje mjesto i značenje u usporedbi s njima.

Na velikoj površini bila je organizirana i izložba farmaceutske industrije koja danas od posjetitelja traži i dobro poznavanje rada s računalima, tako da je sve manje razgovora s izlagačima a sve više komunikacije s računalom. Zanimljiva predstavljanja proizvođača, nagradne igre i maštoviti suvenirni činili su izložbu stalno i dobro posjećenom.

Uz lijepu i gajdama popraćenu svečanost otvaranja kongresa, društveni dio obogatili su i utrka reumatologa parkovima i ulicama Glasgowa te razgledanje grada domaćina. Mnogi sudionici iskoristili su blizinu ljepšeg i atraktivnijeg Edinburgha za cjelodnevnu posjetu glavnom gradu Škotske. Iako se uz naše domaćine često veže pojam škrtosti, svi su sudionici EULAR-a iz Glasgowa otišli bogatiji iskustvima i spoznajama. □